งานกำกับและตรวจสอบกลุ่มผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามรูปแบบการบริหารความเสี่ยง เพื่อป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง
(AML/CPTF Business Risk Model)

นางสาวนภัสสร สอนคม
นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
กองกำกับและตรวจสอบ

1.บทนำ

ตามที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกของกลุ่มคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force: FATF) โดยคณะทำงานดังกล่าวกำหนดให้แต่ละประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงรายภาคธุรกิจ เพื่อใช้ในการกำกับและตรวจสอบธุรกิจรวมไปถึงการยกระดับมาตรการเพื่อบรรเทาความเสี่ยงด้าน AML/CPTF ด้วย ทั้งนี้หลังจากการตรวจประเมิน (On-Site Visit) เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2559 พบว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้อง คือ IO-1 ประสิทธิผล (ผลลัพธ์ระยะสั้น) ด้านที่ 1 ความเสี่ยง, นโยบายและการประสานงาน และ ข้อแนะนำที่ 1 เรื่อง การประเมินความเสี่ยงและการดำเนินการตามความเสี่ยง (R.1 – Assessing risks & applying a risk-based approach) โดยเฉพาะตามเกณฑ์ข้อที่ 1.5 ที่เน้นการปฏิบัติงานด้านการกำกับและตรวจสอบให้สะท้อนกับผลการประเมินความเสี่ยงดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรทรัพยากร รวมถึงการจัดทำแผนการตรวจ On-site และ Off-site ทั้งนี้ ประเทศไทยอยู่ในระดับบกพร่องปานกลาง ยังขาดเรื่องการประเมินความเสี่ยงเชิงลึกในแต่ละภาคธุรกิจมีแต่การประเมินความเสี่ยงของภาคธุรกิจในภาพรวม และได้แนะนำให้ดำเนินการกำหนดแนวทางการเผยแพร่ผลการประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TF อื่นๆ เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิผลทั้งในภาครัฐและเอกชนประกอบกับการปรับปรุงนโยบายด้าน AML/CPTF ทั้งในระดับชาติและระดับภาคส่วนแต่ละธุรกิจตามผลการประเมินความเสี่ยงโดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติจากเชิงรับสู่เชิงรุกอย่างเหมาะสมกับความเสี่ยง

ในปัจจุบันสำนักงาน ปปง. ได้ดำเนินการจัดทำการประเมินความเสี่ยงดังกล่าวแล้วเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ภายใต้การดำเนินงานตามโครงการจัดทำและประเมินความเสี่ยงรายภาคธุรกิจประจำปี พ.ศ.2560 โดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์(บางเขน) สนับสนุนงบประมาณโดยกองทุนการป้องกันและ

ปราบปรามการฟอกเงิน พร้อมทั้งมีการเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงาน ปปง. อีกทั้งยังได้กำหนดแนวทางในการกำกับดูแลผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการกำกับเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานออกตรวจกลุ่มธุรกิจตามผลการประเมินความเสี่ยงเป็นที่เรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ดีการกำกับดูแลยังไม่ครอบคลุมถึง DNBPs กับสถาบันการเงินที่อยู่ในอำนาจบังคับใช้ของกฎหมายบางส่วน เนื่องจากมีบางกลุ่มธุรกิจไม่มีหน่วยกำกับดูแลหลักเฉพาะ มีเพียงการรวมกลุ่มแบบภาคสมัครใจภายใต้สมาคมเพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางธุรกิจเท่านั้น จึงทำให้ยากต่อการรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมจำนวนผู้ประกอบการทั้งหมด

สืบเนื่องจากพันธกรณีระหว่างประเทศดังกล่าวกองกำกับและตรวจสอบ จึงมีบทบาทสำคัญในการกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการฟอกเงินของสถาบันการเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมหรือของหน่วยงานของรัฐหรือกิจการบางประเภทที่ไม่ต้องรายงานการทำธุรกรรม ซึ่งจะต้องมีการประเมินความเสี่ยงเป็นระดับชั้น คือ การประเมินความเสี่ยงระดับชาติ (National Risk Assessment (NRA)), การประเมินความเสี่ยงรายภาคธุรกิจ (Sector Risk Assessment (SRA)) และการประเมินความเสี่ยงรายภาคกิจการ (Reporting Entity Risk Assessments) การจัดฝึกอบรม สัมมนา เผยแพร่ข้อมูลให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้จัดทำอยู่ภายใต้การปฏิบัติงานของกองกำกับและตรวจสอบ ส่วนกำกับและตรวจสอบ 3 มีจำนวนผู้ประกอบการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลทั้งหมด 5,279 แห่ง ได้แก่

- บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลและผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
- นิติบุคคลเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์
- นิติบุคคลที่ประเภทธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

- ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการดำเนินการ การให้คำแนะนำ หรือการเป็นที่ปรึกษาในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับการลงทุนหรือการเคลื่อนย้ายเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่มิใช่สถาบันการเงินตามมาตรา 13
- ผู้ประกอบอาชีพค้าอัญมณี เพชรพลอย ทองคำ หรือเครื่องประดับที่ประดับด้วยอัญมณี เพชรพลอย หรือทองคำ และให้รวมถึงผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่า ประเภทเพชรพลอย ทอง นาก เงิน หรืออัญมณีตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า

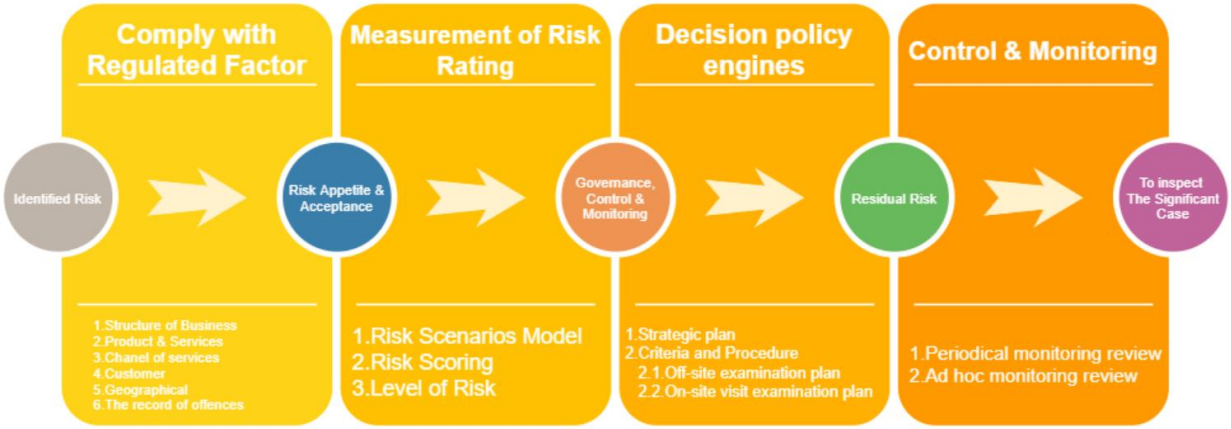
อย่างไรก็ดี หากพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างจำนวนของผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มธุรกิจกับจำนวนบุคลากร จะเห็นได้ว่ามีสัดส่วนค่อนข้างแตกต่างกันมาก จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการดำเนินงานกำกับและตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพในการกำกับกำกับ ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการฟอกเงินของสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยอาศัยหลักการจัดระดับความเสี่ยงในการเข้าตรวจ ผลงานนี้จึงเน้นการวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างในการปฏิบัติงานการประเมินความเสี่ยงรายภาคธุรกิจ (Sector Risk Assessment (SRA)) และการประเมินความเสี่ยงรายภาคกิจการ (Reporting Entity Risk Assessments) รวมไปถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของกองกำกับและตรวจสอบ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเท่านั้น

2. บทวิเคราะห์

จากบทนำที่ได้มีการกล่าวถึง การประเมินความเสี่ยงรายภาคธุรกิจ (Sector Risk Assessment (SRA)) ซึ่งหมายถึงการประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TF ในระดับภาคธุรกิจว่ามีมาตรฐานในกระบวนการควบคุม (Control) ความเสี่ยงอย่างไร โดยข้อมูลหลังจากการประเมินนั้นจะนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการกำกับดูแลรายกิจการหรือตามกฎหมายเรียกว่า “ผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม (Report Entities: Res)” นำไปสู่กระบวนการประเมินความเสี่ยงรายภาคกิจการ (Reporting Entity Risk Assessments) ซึ่งหมายถึงการประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนกำกับตรวจสอบตามระดับความเสี่ยงที่มีความสำคัญและความเร่งด่วนในการจัดการความเสี่ยงรายกิจการต่อไป และเพื่อให้เกิดกระบวนการการดำเนินงานดังกล่าวจึงจำเป็นต้องวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งเป็นวิธีการเชื่อมต่อระหว่างการดำเนินการจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ระยะยาวขององค์กร โดยแต่ละส่วนงานกำกับจะต้องมีนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมกับลักษณะ ขนาด และความซับซ้อนในการดำเนินธุรกิจของบริษัท เพื่อมุ่งเน้นการเชื่อมโยงระหว่างการบริหารจัดการความเสี่ยงและการวางแผนการออกตรวจในแต่ละระดับเพื่อกำกับและตรวจสอบ ทั้งนี้ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ได้แก่ การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การวัดค่าความเสี่ยง การติดตามความเสี่ยง การควบคุมความเสี่ยง และการลดค่าความเสี่ยง

ภาพที่ 1 แนวคิดในการประเมินความเสี่ยงด้าน AML/CPTF ระดับรายภาคธุรกิจ

1.การระบุความเสี่ยง (Identified Risk)

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงควรระบุถึงความเสี่ยงที่สำคัญทั้งจากสภาพปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และการคาดการณ์ในอนาคตตามข้อแนะนำจากคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force: FATF) โดยในปัจจุบันส่วนพัฒนานโยบายและกำกับ กองกำกับและตรวจสอบ ได้มีการกำหนดปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านโครงสร้างธุรกิจ

พิจารณาจากการมีหน่วยงานกำกับดูแลซึ่งมักจะรวมไปถึงการมีกฎหมายบังคับให้ออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจดังกล่าวโดยเฉพาะ อีกทั้งยังมีการกำหนดเงื่อนไขในแต่ละประเภทใบอนุญาตให้สามารถดำเนินการได้แบบจำกัด ประกอบกับจำนวนและขนาดของธุรกิจ สาขาและที่ตั้ง มูลค่าและปริมาณธุรกรรม ความซับซ้อนของโมเดลธุรกิจ (Business Model) และโครงสร้างความเป็นเจ้าของ

1.2 ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และบริการ

พิจารณาจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้าน ML/TF ดังต่อไปนี้

- สามารถปกปิดข้อมูลหรือไม่สามารถทราบตัวตนของผู้ใช้บริการได้ ในกรณีที่อาจจะดำเนินการผ่านตัวแทน
- สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสด รวมถึงการโอน เปลี่ยนมือหรือได้รับประโยชน์อื่นใดจากการใช้บริการได้ง่ายและรวดเร็ว
- สามารถใช้ข้ามแดนได้
- มีลักษณะการทำธุรกรรมที่มีความซับซ้อน และมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย

1.3 ปัจจัยด้านช่องทางการให้บริการ

พิจารณาจากรูปแบบในการให้บริการ การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า กระบวนการใช้ผลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งเป็นวิธีการให้บริการในลักษณะไม่พบหน้า (Non face-to-face) หรือทำผ่านตัวกลาง (Intermediaries) ที่อาจส่งผลต่อความสามารถในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ผู้ทำธุรกรรมและผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง (Due Diligence) ทำให้ความเสี่ยงเพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้รวมถึงช่องทางการให้บริการที่สามารถใช้ผลิตภัณฑ์และบริการให้แก่ลูกค้าที่อยู่ต่างประเทศด้วย (Off-shore Customers)

1.3 ปัจจัยด้านลูกค้า

พิจารณาจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้าน ML/TF ดังต่อไปนี้

- ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ของลูกค้าที่อยู่ในพื้นที่หรือประเทศเสี่ยง

- ลูกค้าที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้แก่ ลูกค้าที่มีสถานภาพทางการเมือง ลูกค้าที่มีอาชีพจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือมีประวัติเคยหรือกระทำความผิดกฎหมาย

- อาชีพของลูกค้ากับลักษณะการทำธุรกรรมทางการเงินมีความไม่สอดคล้องกันทั้งแหล่งที่มาของเงินได้และระยะเวลาที่ทำธุรกรรมลักษณะดังกล่าว เช่น ปริมาณการลงทุนหรือยอดเงินฝากในบัญชี เป็นต้น

- ธุรกิจที่มีลูกค้าเสี่ยงสูงอยู่เป็นจำนวนมาก อาทิเช่น ลูกค้าที่จัดตั้งบริษัทในรูปทรัสต์ (Trusts) หรือ Shell Company หรือองค์กรการกุศล หรือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร (NPOs) หรือบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นเป็นนอมินี (Nominee) หรือมีโครงสร้างผู้ถือหุ้นที่ปิดบังซ่อนเร้น

1.5 ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์

พิจารณาจากพื้นที่ตั้งของธุรกิจที่มีการทำหรือให้บริการ เช่น สาขา รวมถึงความเชื่อมโยงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลอ้างอิงจากรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย STR ของสำนักงาน ปปง. ประกอบกับรายงานการศึกษาและการจัดอันดับพื้นที่เสี่ยงในด้านการคอร์รัปชั่น ประเทศที่เป็นแหล่งหลบภาษี (Tax Havens) รวมถึงพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการก่อการร้ายหรือเป็นแหล่งสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เป็นต้น

1.6 ปัจจัยด้านประวัติการกระทำความผิด (ถ้ามี)

ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการตรวจสอบรายบริษัทรวมไปถึงบุคลากรในบริษัทฯ ว่าเคยได้รับการตักเตือนหรือแจ้งข้อหาหรือเคยได้รับการลงโทษเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจากสำนักงาน ปปง. หรือหน่วยงานอื่นหรือไม่

นอกเหนือจากการระบุความเสี่ยงจากปัจจัยตามที่ได้กล่าวไปแล้วในข้างต้นนั้น ควรพิจารณาสาเหตุของความเสี่ยงในแต่ละด้านและพิจารณาถึงผลกระทบ (Impact) ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีความร้ายแรงหรือผลกระทบที่ตามมาเป็นอย่างไรรวมถึงวัดค่าความสัมพันธ์ในการพิจารณาความเสี่ยงเพื่อระบุจุดอ่อนและจุดแข็งในการจัดระดับความเสี่ยงเพื่อการออกตรวจด้วย ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลดังต่อไปนี้

- ความเสี่ยงด้านชื่อเสียงที่กระทบต่อความเชื่อมั่นในธุรกิจ
- ผลกระทบด้านกฎระเบียบ
- การสูญเสียที่สามารถคำนวณเป็นเงินได้
- ความเสี่ยงทางกฎหมาย เช่น การฉ้อโกง การอาชญากรรมตามความผิดมูลฐาน เป็นต้น
- ความเสี่ยงด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.การวัดค่า การวิเคราะห์ และการสร้างตัวแบบความเสี่ยง (Risk Appetite & Acceptance)

การวัดค่าเพื่อจัดระดับความเสี่ยง (Level of risk) คือ การผสมผสานระหว่างผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยง นอกจากนี้ วิธีการวัดค่าความเสี่ยงควรนำไปใช้ในการพัฒนาในการกำกับและการออกตรวจซึ่งต้องเหมาะสมกับลักษณะ ขนาด และความซับซ้อนในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งวิธีการดังกล่าวหากเทียบเคียงจากการประเมินโดยใช้ข้อมูลเพียงอย่างเดียวโดยไม่ได้วางค่าน้ำหนักที่มีผลกระทบมากที่สุดต่อปัจจัยต่างๆที่ได้กล่าวไปแล้วในข้างต้นเพื่อคำนวณคะแนนออกมาเป็นตัวเลข ถือได้ว่าวิธีนี้ทำให้ได้ค่าความเสี่ยงที่แท้จริง เป็นกลางแม่นยำและถูกต้องที่สุด

เมื่อได้คำนวณค่าคะแนนเพื่อจัดระดับความเสี่ยง (Level of risk) เรียบร้อยแล้ว ก็จะนำค่าคะแนนที่ได้มาพิจารณาประกอบกับการสร้างตัวแบบวิเคราะห์สถานการณ์ทางเลือก (Scenarios) เพื่อดำเนินการทดสอบผลลัพธ์จากสมมติฐานต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานกำกับและตรวจสอบ โดยจะต้องสะท้อนถึงสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นจริงให้ได้มากพอ อย่างไรก็ดีการบริหารจัดการความเสี่ยงจะต้องมีส่วนเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์องค์กร กลยุทธ์องค์กร และสถานการณ์ของหน่วยงานกำกับ โดยพิจารณาจากความสอดคล้องกันของกรอบระยะเวลาในแผนบริการความเสี่ยงและกรอบระยะเวลาในการออกตรวจตามที่วางเป้าหมายไว้ในนโยบายขององค์กรและส่วนงานเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานกำกับและตรวจสอบ

ในปัจจุบัน ส่วนพัฒนานโยบายและกำกับ กองกำกับและตรวจสอบ ได้มีการกำหนดแนวทางการกำกับดูแลตามความเสี่ยงซึ่งอ้างอิงจากรายงานผลการประเมินความเสี่ยงรายภาคธุรกิจ ฉบับล่าสุด (พ.ศ. ๒๕๖๒) โดยระดับความเสี่ยง ระดับการควบคุม และระดับผลกระทบ จำแนกตามภาคธุรกิจและกลุ่มธุรกิจ ดังต่อไปนี้

1. เฝ้าระวัง (M: Monitoring)

- ปรับปรุงฐานข้อมูล Update Profile
- ประเมินความเสี่ยง Risk Assessment
- ติดตามข่าวสารเชิงลบ
- ประสานงานหน่วยกำกับ

2. กำกับดูแล (S: Supervision)

- ขึ้นทะเบียนผู้มีหน้าที่รายงาน (ที่ไม่มีหน่วยกำกับ) ต้องดำเนินการหาข้อมูลผู้ประกอบการเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ (Data Mining) ได้แก่ ข้อมูลจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ หรือข้อมูลประเภทธุรกิจของผู้เสียภาษีเงินได้ประเภทนิติบุคคลจากกรมสรรพากร เป็นต้น
- ตรวจเยี่ยม
- เผยแพร่ความรู้ตามความเสี่ยง
- ฝึกปฏิบัติ Workshop
- ฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงาน

3. การตรวจสอบ (I: Inspection)

- พบผู้บริหาร
- ออกตรวจสถานประกอบการ
- ออกตรวจเฉพาะกิจ (เน้นธุรกรรมที่สำคัญ)
- ออกตรวจ Thematic ตามข้อบ่งชี้ของ FIU/ข่าวเชิงลบ

ส่วนกระบวนการกำกับและตรวจสอบผู้มีหน้าที่รายงานจะแบ่งเป็น 2 กระบวนการหลัก คือ ด้านกำกับและด้านการตรวจสอบ

การกำกับจะแบ่งเป็น 2 กระบวนการย่อย ได้แก่ การเผยแพร่ให้ความรู้ และการตรวจเยี่ยม (Onsite Visit) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายให้ถูกต้องครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มธุรกิจที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจต่อกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งอาจจะต้องคัดเลือกกลุ่มธุรกิจโดยพิจารณาจากผลการตรวจสอบ Offsite และ Onsite ที่ผ่านมา หรือคัดเลือกรายกิจการในแต่ละธุรกิจ โดยพิจารณาจากการประเมินผลตรวจข้อมูล Offsite รวมถึงความรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ปปง. ของเจ้าของธุรกิจหรือข้อมูลจากสื่อสาธารณะประกอบด้วย

การตรวจสอบนั้นจะแบ่งเป็น 2 กระบวนการย่อย ได้แก่

1. กระบวนการประเมินความเสี่ยงของผู้มีหน้าที่รายงาน (Offsite Risk Assessment) เพื่อระบุความเสี่ยงของผู้มีหน้าที่รายงานแต่ละรายในการใช้เป็นแนวทางและออกแบบแผนในการกำกับและตรวจสอบ ซึ่งจะประเมินความเสี่ยงผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินความเสี่ยงและการบริหารจัดการคดีของผู้มีหน้าที่รายงาน (AMRAC) โดยที่ผู้มีหน้าที่รายงานจะกรอกข้อมูลพร้อมทั้งแนบเอกสารหลักฐานประกอบข้อมูลด้วยตนเอง (Self-Declared Information) และพนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้ามาดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูลดังกล่าวในระบบอีกครั้งหนึ่งเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลกับปัจจัยความเสี่ยงที่เหมาะสมจากความเสี่ยงที่มีอยู่ตามธรรมชาติตามโครงสร้างและลักษณะการทำธุรกิจ (Inherent Risk) และการประเมินระดับการควบคุมที่มีอยู่ (Control) เป็นค่าคะแนนความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Residual Risk Matrix)

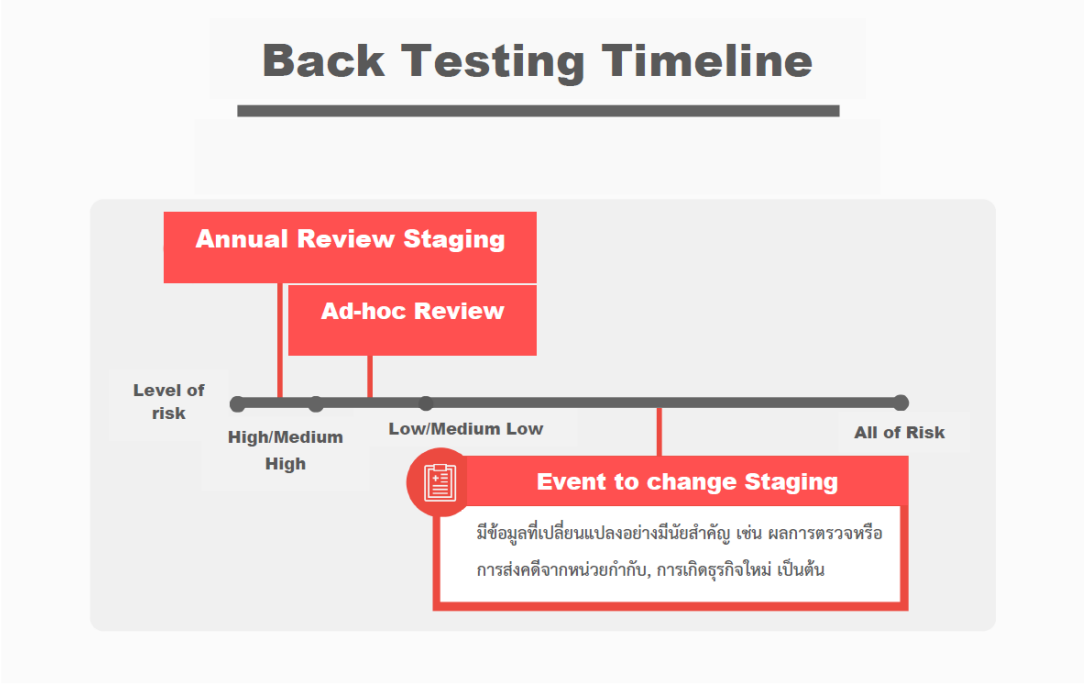
2. การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ณ สถานประกอบการ (Onsite Examination) โดยจะพิจารณาจากนโยบายด้าน AML/CPTF รวมไปถึงคู่มือ/แนวทาง/ระเบียบการปฏิบัติงาน และการจัดฝึกอบรมบุคลากรของผู้มีหน้าที่รายงาน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องทำการสัมภาษณ์สังเกตการณ์ และสุ่มการทดสอบรายการต่างๆ เช่น รายการขอเปิดบัญชี รายงานการจัดระดับความเสี่ยงของลูกค้า รายงานการตรวจทานความเคลื่อนไหว รายงานการทำธุรกรรมต่างๆ โดยเฉพาะธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ทั้งนี้ หลังจากนำผลการตรวจสอบดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการของคณะกรรมการพิจารณาผลการกำกับ ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติตามกฎหมายฯ พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งข้อสรุปการปฏิบัติงานที่ยังบกพร่องหรือไม่สอดคล้องตามกฎหมายให้ผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการจัดทำแผนการที่จะปรับปรุงกระบวนการดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด (Action Plan) หลังจากนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการติดตามการปฏิบัติงานของบริษัทฯ ว่ามีการปรับปรุงข้อบกพร่องดังกล่าวหรือไม่อย่างไร (Follow-up Examination)

<u>3. ธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลของผู้บริหารองค์กร (Governance, Control & Monitoring)</u>

การบริหารจัดการด้านการกำกับและตรวจสอบด้าน AML/CPTF ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะต้องมีส่วนงานเฉพาะในการดำเนินงาน คือ กองกำกับและตรวจสอบ แล้วผู้บริหารก็ได้ตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญในภารกิจดังกล่าว โดยมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทและหน้าที่ส่วนงานกำกับและตรวจสอบผ่านวิสัยทัศน์พันธกิจและยุทธศาสตร์ขององค์กรอย่างชัดเจน การกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และผู้ปฏิบัติงานจะต้องทำการดูแลติดตามความเสี่ยงและ

นำเสนอเพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงได้ทราบถึงลักษณะความเสี่ยงด้านฟอกเงินที่กำลังเผชิญอยู่ อีกทั้งยังทำการทดสอบ Back-testing หรือ กระบวนการผลย้อนกลับ เพื่อเป็นการตรวจสอบความสมเหตุสมผลและความแม่นยำของตัวแบบที่นำมาใช้อย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ กระบวนการประเมินผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง (เช่น อาจมีการเกิดธุรกิจประเภทใหม่ เช่น social banking, Crowdfunding เป็นต้น) ขีดจำกัดความเสี่ยงที่ ปปง. รองรับได้และนโยบายการลด/บรรเทาความเสี่ยง หากไม่มีการกระทำกระบวนการผลย้อนกลับ กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจไม่บรรลุผลตามกลยุทธ์และเป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้นได้ อีกทั้งการตัดสินใจในเรื่องดังกล่าวจะต้องเสนออนุมัติผ่านผู้บริหารระดับสูง โดยอาจจะแบ่งช่วงเวลาในการทำการทดสอบดังกล่าวออกเป็นรายปีหรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่มีนัยสำคัญ โดยอาจจัดกลุ่มธุรกิจตามระดับความเสี่ยงเพื่อกำหนดช่วงเวลาการทดสอบที่เหมาะสม รวมถึงการกำหนดว่าข้อมูลใดจะส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญมากพอที่จะเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงของธุรกิจเดิมที่เคยตั้งอันอาจจะนำไปสู่การเพิ่มหรือลดความถี่ในการเฝ้าระวัง

ภาพที่ 2 ช่วงเวลาในการดำเนินการทดสอบผลย้อนกลับ (Back Testing)

4. การประเมินความเสี่ยงคงเหลือ (Residual Risk)

อย่างไรก็ดี ปฏิเสธไม่ได้ว่าผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมจะยังคงมีความเสี่ยงที่จะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการฟอกเงินและการก่อการร้าย แต่หากได้แสดงให้เห็นถึงมาตรฐานในการปฏิบัติงานว่าสอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างครบถ้วน หมายถึง ความเสี่ยงส่วนที่เหลือหลังจากที่ได้นำมาตรการบรรเทาความเสี่ยงรวมทั้งมีการปรับปรุงมาตรการบรรเทาความเสี่ยงและดำเนินมาตรการควบคุมเพิ่มเติมแล้วก็ย่อมแสดงให้เห็นว่าแม้จะยังคงเหลือความเสี่ยงแต่สามารถควบคุมและบริหารจัดการให้ไม่สร้างผลกระทบที่รุนแรง (Impact) ทั้งทางด้านการก่ออาชญากรรมโดยเฉพาะตามคดีความผิดมูลฐาน ระบบการเงินเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่

1. ความรับผิดชอบและการควบคุมของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

2. นโยบาย/ระเบียบ/แนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

3.หน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงานและทรัพยากรด้าน AML/CPTF

4. มีการกำหนดขั้นตอนในการรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติงานต่อผู้บริหาร

5. มีการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและแผนการลดความเสี่ยงดังกล่าว

6. มีการจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามกฎหมายกำหนด และการวิเคราะห์เพื่อจัดระดับความเสี่ยงของลูกค้า เช่น ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางการเมือง (PEPs) เป็นต้น

7. มีการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า เช่น มีระบบการควบคุมติดตามความเสี่ยงของลูกค้าและมีขั้นตอนที่จะติดตามความเคลื่อนไหวของลูกค้า

8. มีการรายงานธุรกรรมตามที่กฎหมายกำหนด

9. มีการเก็บรักษาข้อมูลด้าน AML/CPTF ที่มีประสิทธิภาพ

10. มีการฝึกอบรมและความตระหนักของพนักงาน

11. มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่เป็นอิสระ

ยกตัวอย่างเช่น หากผู้ประกอบธุรกิจมีการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (STR) เข้ามาในทางคดีก็จะสามารถมีข้อมูลเพื่อใช้ในการสืบทรัพย์และติดตามยึดอายัดทรัพย์ได้ทันท่วงทีเพื่อคืนให้แก่ผู้เสียหายตามความผิดมูลฐาน เพราะสามารถทราบได้ว่าใครเป็นเจ้าของทรัพย์ อีกทั้งยังมีการบันทึกข้อมูลผู้ทำธุรกรรมได้ครบถ้วนตามหลักการ KYC/CDD ก็ถือได้ว่ายังอยู่ในระดับที่ควบคุมและแก้ไขหากเกิดวิฤติหรือความเสียหายได้ ดำเนินการด้วยกระบวนการบริหารความเสี่ยงแล้ว ทั้งนี้ เพื่อจัดการกับความเสี่ยงที่เหลือหลังจากใช้มาตรการบรรเทาผลกระทบ อาจจะมีการเข้าตรวจสอบใน

สถานประกอบการ (On-site Review) และดำเนินมาตรการเพิ่มเติมสำหรับกิจการที่มีความเสี่ยงตกค้างในระดับสูง เช่น การเพิ่มความถี่ของการตรวจสอบและการตรวจสอบ

ทั้งนี้ ส่วนพัฒนานโยบายและกำกับ ได้วางหลักการประเมินความเสี่ยงคงเหลือดังกล่าวโดยใช้ต้นแบบการประเมินความเสี่ยงจากรายงานผลการศึกษาของ IMF (Legal Drafting and Structures and Tools Modules To Strengthen The AML/CFT System) เพื่อสนับสนุนการปรับปรุงมาตรการด้าน AML/CFT ของประเทศไทย และ FATF Guidance National Money Laundering and Terrorist Financing Risk Assessment กล่าวคือ ให้ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลคำนวณผลคะแนนจากข้อมูลดังต่อไปนี้เสร็จสิ้นแล้ว ได้แก่

1. โอกาสที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงตั้งต้น (Inherent Risk) คือ การประเมินความเสี่ยงที่มีอยู่ตามธรรมชาติตามโครงสร้างและลักษณะการทำธุรกิจ (Inherent Risk) ในแต่ละภาคธุรกิจ โดยพิจารณาจากปัจจัยเสี่ยง (Risk Factors) สองปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) ปัจจัยเสี่ยงด้านโครงสร้างธุรกิจ (Structural Risk) อันประกอบด้วยปัจจัยเสี่ยงด้าน ขนาดธุรกิจ โครงสร้างองค์กร และการกระจายตัวทาง ภูมิศาสตร์ และ 2) ปัจจัยเสี่ยงด้านธุรกิจ (Business Risk) อันประกอบด้วยปัจจัยเสี่ยงด้านผลิตภัณฑ์/บริการ และ ธุรกรรม ด้านช่องทางการให้บริการและด้านลูกค้าและผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง (Beneficial Owners)

2. วิเคราะห์ระดับการควบคุมที่มีอยู่ (Level of Control) คือ การประเมินระดับการควบคุมที่มีอยู่ (Control) ในด้าน AML/CPTF ในภาคธุรกิจที่ใช้ในการบรรเทาหรือลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจาก Inherent Risk โดยพิจารณาใน 6 ประเด็นหลัก อันได้แก่ 1) ธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารขององค์กรในภาคธุรกิจ 2) การจัดสรรทรัพยากรด้านการป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน 3) ระบบด้าน AML/CPTF และระดับการควบคุมขององค์กรในภาคธุรกิจ 4) การบริหารจัดการข้อมูลขององค์กรในภาค ธุรกิจ 5) การปฏิบัติงานในการกำกับดูแลและการ ตรวจสอบภายในขององค์กรในภาคธุรกิจ 6) การกำกับดูแลด้าน AMF/CPTF ของหน่วยกำกับหลักขององค์กรในภาคธุรกิจ 2) การจัดสรรทรัพยากรด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 3) ระบบด้าน AML/CPTF และระดับการควบคุมขององค์กรในภาคธุรกิจ 4) การบริหารจัดการข้อมูลขององค์กรในภาคธุรกิจ 5) การปฏิบัติงานในการกำกับดูแลและการตรวจสอบภายในขององค์กรในภาคธุรกิจ 6) การกำกับดูแลด้าน AMF/CPTF กำกับหลักขององค์กรในภาคธุรกิจ

3. บทสรุป

จะเห็นได้ว่าการกำหนดรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มผู้มีหน้าที่รายงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและ

การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (AML/CPTF Business Risk Model) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งภายใต้ภารกิจหลักขององค์กรในการป้องกันมิให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบอาชีพตามที่กฎหมายกำหนดตกเป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการฟอกเงินหรือสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการดังกล่าวเพื่อวางแผนการกำกับและตรวจสอบให้เหมาะสมกับระดับความเสี่ยง เพื่อให้ในท้ายที่สุดสำนักงาน ปปง. จะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของพันธกรณีระหว่างประเทศและที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2560 – 2564 ที่ต้องการให้ประเทศไทยมีมาตรการด้าน AML/CPTF ที่ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีรูปแบบอาชญากรรมด้านการฟอกเงินที่มีความเสี่ยงสูงขึ้น ตัดวงจรอาชญากรรมการกระทำความผิดมูลฐาน และสกัดกั้นการนำทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดไปใช้ประโยชน์ต่อไป

กว่าจะมาเป็น...

รูปแบบการบริหารความเสี่ยง

1 **วางเป้าหมาย**

ให้สอดคล้องตามกลยุทธ์ระยะยาวขององค์กรและกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน

2 **ศึกษารวบรวมข้อมูล**

พิจารณาจากปัจจัยเสี่ยงทั้งหมดที่เกี่ยวข้องด้าน AML/CPTF รวมถึงข้อมูลการดำเนินงานที่ผ่านมา

4 **สร้างโมเดล**

หลังจากการวิเคราะห์ผลการคำนวณคะแนนปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อวัดค่าระดับความเสี่ยงก็จะกำหนด Scenarios ประกอบกับสร้างโมเดลในการกำกับตรวจสอบ

3 **กำหนดนโยบายและแผนกำกับฯ**

ผู้บริหารระดับสูงพิจารณาโมเดลกำหนดและวางแผนทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในการดำเนินงานกำกับและตรวจสอบพร้อมทั้งถ่ายทอดนโยบายไปสู่ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5 **กำกับและตรวจสอบ**

พนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละส่วนงานปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน

6 **จัดทำรายงานผล**

สรุปประเด็นที่ได้จากการกำกับและตรวจสอบเพื่อพิจารณาการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

7 **พิจารณาผลการกำกับและตรวจสอบ**

เข้าสู่กระบวนการพิจารณาโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามกฎหมายฯ ต่อไป

รู้หรือไม่???

ความเสี่ยง AML/CPTF ของแต่ละธุรกิจเป็นยังไง

ความเสี่ยงสูง

ธุรกิจค้าทองคำและเครื่องประดับทองคำ
ธุรกิจค้าอัญมณี/เพชรพลอยและเครื่องประดับ
ธุรกิจค้ารถยนต์
ธุรกิจนายหน้าอสังหาริมทรัพย์
ธุรกิจค้าของเก่า

ความเสี่ยงปานกลาง

ธนาคารพาณิชย์ไทยและต่างประเทศ, สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) บริษัทเงินทุน
นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์และตัวแทนซื้อขายสัญญาล่วงหน้า
ที่ปรึกษาทางการเงิน
สหกรณ์ออมทรัพย์ และ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน
ธุรกิจรับแลกเปลี่ยนเงิน/โอนเงินระหว่างประเทศ/E-payment,E-money
สินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิตที่มิใช่สถาบันการเงิน

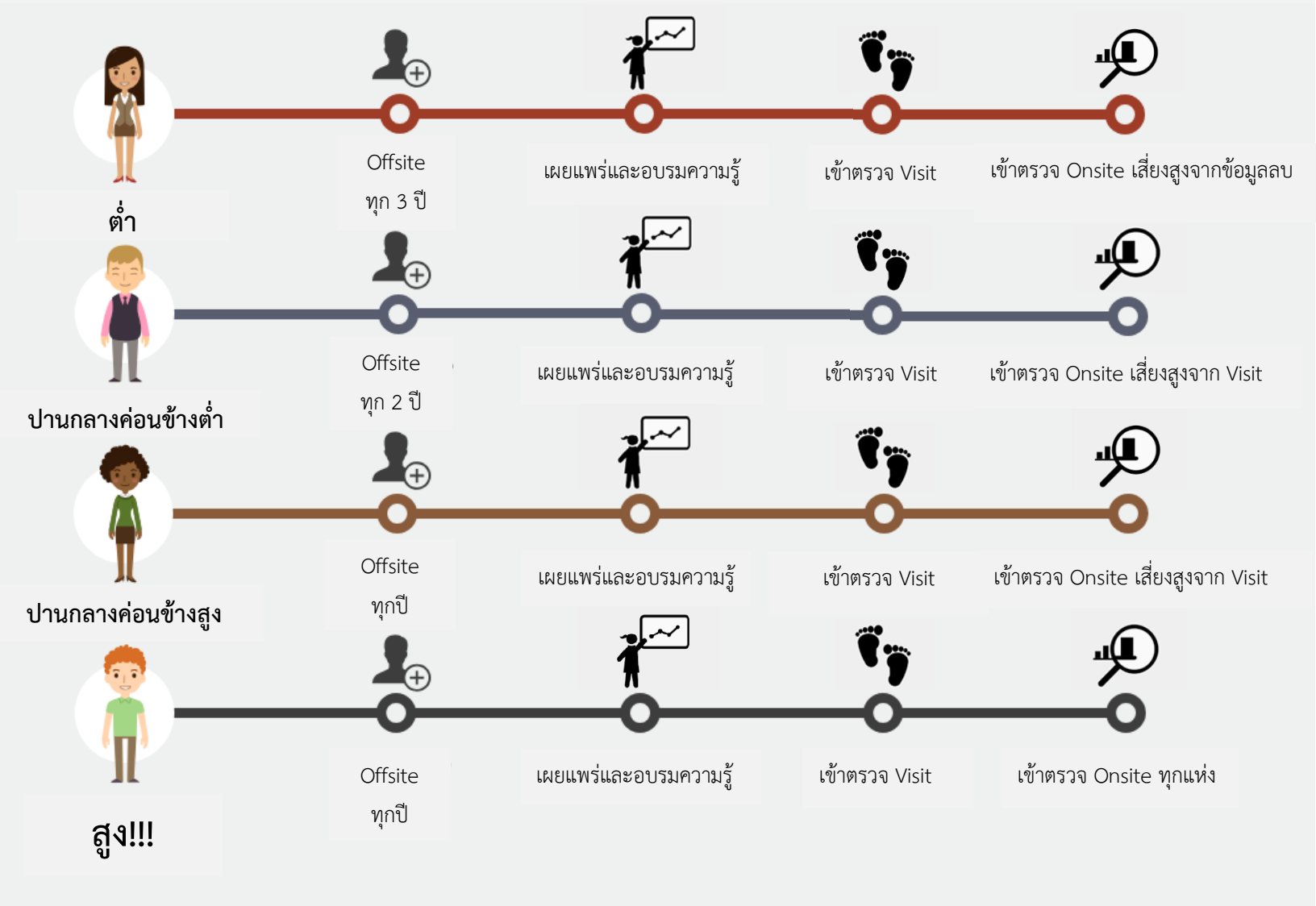
ความเสี่ยงต่ำ

บริษัทบริหารสินทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ,บริษัทหลักทรัพย์ที่ปรึกษาการลงทุน และ
บริษัทหลักทรัพย์จัดการเงินร่วมทุน
ธุรกิจประกันชีวิตและประกันวินาศภัย
สหกรณ์อื่นๆ
ธุรกิจเช่าซื้อและลีซซิ่งที่อยู่และไม่อยู่ในกำกับธนาคารพาณิชย์

วันนี้...

ขอภูมิใจนำเสนอ

รูปแบบการกำกับและตรวจสอบตามความเสี่ยงของธุรกิจ(RiskModel)

ที่มา: แนวทางในการกำกับดูแลผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

แผนการกำกับและตรวจสอบ

ก่อนจะลุยงานตามแผน

เช็คให้ชัวร์!!!

- กำกับและตรวจสอบเหมาะสมกับระดับความเสี่ยง
- จัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1 นำผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงคะแนนจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดแผนการกำกับและออกตรวจ

Deadline:
Org Strategies & KPI

ต้องคำนึงถึง
- จำนวนบุคลากร
- ระยะเวลาดำเนินการ
- การจัดลำดับความสำคัญความเร่งด่วนตามคะแนนระดับความเสี่ยง
- กลยุทธ์ขององค์กร

2 มอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่รับผิดชอบวางแผนรายที่จะออกตรวจ

ส่งจดหมายขอเข้าพบบริษัทฯ

รายบริษัทฯ ที่ถูกคัดเลือก

เข้าตรวจสอบและประเมินผล ณ สถานประกอบการ หรือ เข้าแนะนำ (Visit)

3

4

จัดทำรายงานเพื่อประเมินความเสี่ยงต่อไป

และแล้ววันนี้ก็มาถึง

I'll go for it!!

MORNING

9:00

พบปะพูดคุยกับทีมผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
เพื่อนำเสนอภาพรวมการประกอบกิจการ
ของบริษัท

10:30

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย
เช่น การกำหนดนโยบายขั้นตอนการปฏิบัติงาน
ที่เกี่ยวข้อง

11:00

ผู้ตรวจให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
ตามกฎหมาย เช่น การจัดทำเอกสาร
การตรวจสอบข้อมูลด้าน KYC/CDD เป็นต้น

AFTERNOON

12:00

พักรับประทานอาหารกลางวัน

14:30

ผู้ตรวจเข้าตรวจสอบระบบงานที่เกี่ยวข้อง
รวมถึงการสุ่มตรวจข้อมูลการปฏิบัติงาน
และการทำธุรกรรม

16:00

ผู้ตรวจสรุปประเด็นผลการตรวจเบื้องต้น
และขั้นตอนการดำเนินการหลังจาก
เข้าตรวจให้ผู้ประกอบการรับทราบ

My Teamwork!!

Good Experience...

5 ข้อ
ปัญหาและอุปสรรค ในการออกตรวจผู้ประกอบการ

#1 ไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานตามกฎหมาย เช่น จัดทำฐานข้อมูลบุคคลที่มีสถานภาพทางการเมือง

- บล./บลจ./สินทรัพย์ดิจิทัล
- บลป./บลน./FA
- ค้าอัญมณีเพชรพลอยทองคำ

#2 กรณีไม่มีหน่วยกำกับหลัก ทำให้ขาดฐานข้อมูลผู้ประกอบการจึงไม่สามารถกำกับได้ครอบคลุมทุกราย

- ค้าอัญมณีเพชรพลอยทองคำ

#3 รู้จักกับ Elite/Executive Person หรือได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ปปง. ว่าสามารถปฏิบัติงานดังกล่าวได้

- บล./บลจ./สินทรัพย์ดิจิทัล
- ค้าอัญมณีเพชรพลอยทองคำ

#4 คิดว่าเป็นธุรกิจที่ไม่ได้ถือครองทรัพย์สินของลูกค้า จึงไม่มีโอกาสจะตรวจสอบเรื่องการฟอกเงิน

- บลป./บลน./FA

#5 ไม่รู้ว่าต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

- ค้าอัญมณีเพชรพลอยทองคำ

Challenging!!!

ในบางธุรกิจที่ยังมีฐานข้อมูลผู้ประกอบการไม่แน่นอน จึงต้องมีการทำ Data Mining จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพื่อให้ทราบจำนวนที่แน่นอนสามารถกำกับและตรวจสอบได้ครอบคลุมผู้ประกอบการทุกรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กรมพัฒนาธุรกิจการค้าที่มีข้อมูลรับจดทะเบียนนิติบุคคล กรมสรรพากรที่มีข้อมูลผู้เสียภาษีเงินได้ เป็นต้น

มีหน่วยกำกับโดยเฉพาะ
-ออกใบอนุญาต
-กำกับและตรวจสอบ

(จำนวนผู้ประกอบการแน่นอน)

53 %

ภาคธนาคาร,บบส.,บง.,บค.

ภาคประกันชีวิตและวินาศภัย

ภาคตลาดหลักทรัพย์

แลกเปลี่ยนและโอนเงิน

E-Money&E-Payment

ภาคสหกรณ์

ค้าของเก่า

สินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิตแบบNon-bank

ไม่มีหน่วยกำกับแต่มีหน่วยงานกำกับดูแลตัวเอง (Self-regulatory Organization) เช่น สมาคม เป็นต้น

(จำนวนผู้ประกอบการไม่แน่นอน)

47 %

ค้ารถยนต์

ค้าอัญมณีเพชรพลอยทองคำ

นายหน้าค้าอสังหาริมทรัพย์

เช่าซื้อและลีสซิ่ง

* ธุรกิจค้าของเก่า อาจจะมีการประกอบธุรกิจที่ไม่ได้มีหน่วยงานกำกับโดยตรงได้ เช่น ค้าอัญมณีเพชรพลอยทองคำและค้ารถยนต์

**ธุรกิจเช่าซื้อและลีสซิ่ง หมายถึง กรณีที่ไม่ได้อยู่ภายใต้กำกับธนาคารแห่งประเทศไทย (Non-Bank) เท่านั้น